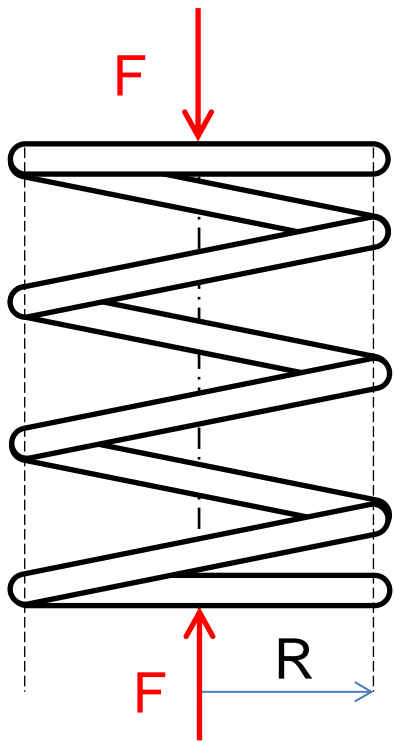
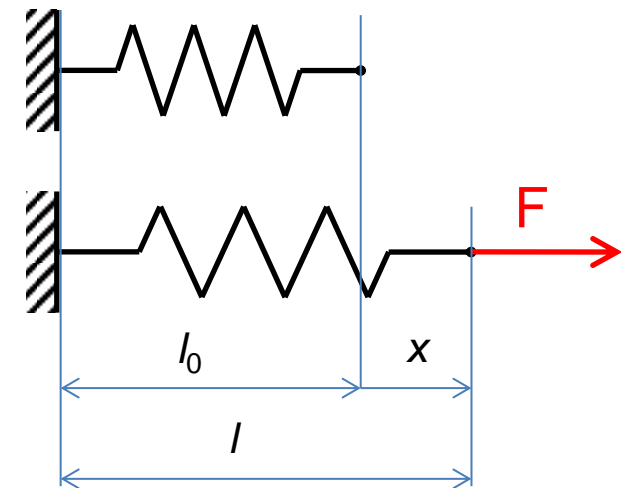

KMS – cvičení 1

Ondřej Marek

TUHOST PRUŽINY (těsně vinuté)

- Charakteristická vlastnost – tuhost
- Značení – k
- Jednotka – $\text{N}\cdot\text{m}^{-1}$ (lineární), $\text{Nm}\cdot\text{rad}^{-1}$ (torzní)
- $F = k \cdot x$
- Počet závitů n_z
- Průměr drátu d , aktivní délka drátu l_d

Práce síly F:

$$W = \int_{l_0}^l F(x) dx = \int_0^x kx dx = \frac{1}{2} kx^2$$

Deformační energie pro krut:

$$U = \int_{l_d} \frac{M_k^2(\xi)}{2G \cdot J_p} d\xi = \frac{M_k^2 \cdot l_d}{2G \cdot J_p}$$

$$M_k = FR$$

$$U = \frac{F^2 R^2 \cdot l_d}{2G \cdot J_p}$$

$$G = \frac{E}{2(1+\mu)}$$

μ ... koeficient příčného zúžení ($\epsilon_y = -\mu\epsilon_x$)

$$l_d \cong 2\pi R n_z$$

$$J_p = \frac{\pi d^4}{32}$$

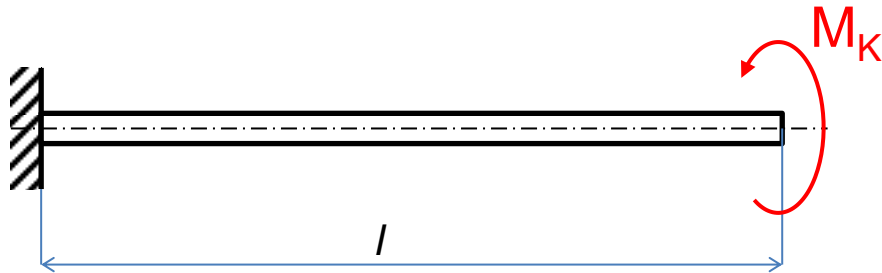
$$U = \frac{32F^2 R^3 n}{Gd^4} = \frac{32k^2 x^2 R^3 n}{Gd^4}$$

$$U = W$$

$$\frac{32k^2 x^2 R^3 n}{Gd^4} = \frac{1}{2} kx^2$$

$$k = \frac{Gd^4}{64R^3 n}$$

TORZNÍ TUHOST HŘÍDELE

Deformace (zkrut) od momentu M_K :

$$\Delta\varphi = \frac{\partial U}{\partial M_K} = \frac{\partial}{\partial M_K} \left(\frac{1}{2} \int_0^l \frac{M_K^2(x)}{GJ_P} dx \right) = \frac{1}{GJ_P} \int_0^l M_K(x) dx = \frac{M_K l}{GJ_P}$$

Závislost momentu na zkrutu:

$$M_K = \frac{GJ_P}{l} \Delta\varphi$$

Analogie vzorce $F=k \cdot \Delta x$:

$$M_K = k \Delta\varphi$$

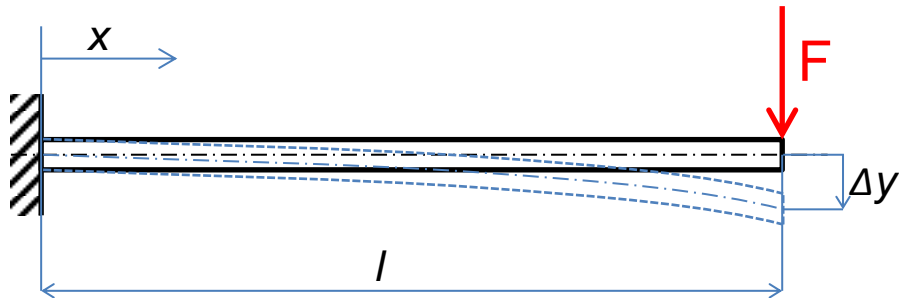
Torzní tuhost $[k]=\text{Nm} \cdot \text{rad}^{-1}$

$$k = \frac{GJ_P}{l}$$

Torzní pro kruhový průřez

$$k = G \frac{\pi d^4}{32l}$$

OHYBOVÁ TUHOST NOSNÍKU S VOLNÝM KONCEM

Deformační energie pro ohyb:

$$U = \frac{1}{2} \int_0^l \frac{M_o^2(x)}{EJ_z} dx$$

Deformace (průhyb) od síly F :

$$\Delta y = \frac{\partial U}{\partial F} = \frac{\partial}{\partial F} \left(\frac{1}{2} \int_0^l \frac{M_o^2(x)}{EJ} dx \right) = \frac{1}{EJ} \int_0^l M_o(x) \frac{\partial M_o}{\partial F} dx$$

$$M_o = F(l - x)$$

$$\frac{\partial M_o}{\partial F} = l - x$$

$$\Delta y = \frac{F}{EJ} \int_0^l (l - x)^2 dx = \frac{Fl^3}{3EJ}$$

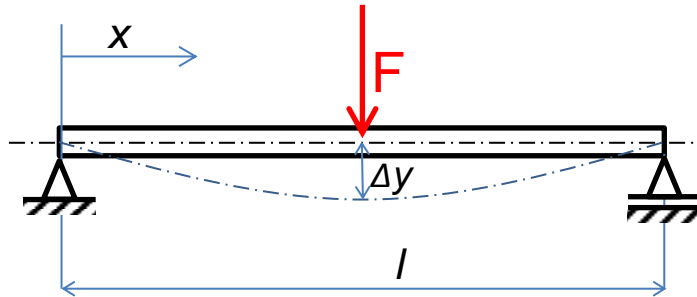
Závislost síly na průhybu:

$$F = \frac{3EJ}{l^3} \Delta y$$

Ohybová tuhost $[k]=N.m^{-1}$

$$k = \frac{3EJ}{l^3}$$

OHYBOVÁ TUHOST PODEPŘENÉHO NOSNÍKU

Deformace (průhyb) od síly F :

$$\Delta y = \frac{\partial U}{\partial F} = \frac{\partial}{\partial F} \left(\frac{1}{2} \int_0^l \frac{M_o^2(x)}{EJ} dx \right) = \frac{2}{EJ} \int_0^{l/2} M_o(x) \frac{\partial M_o}{\partial F} dx$$

$$M_o = \frac{F}{2} x$$

$$\frac{\partial M_o}{\partial F} = \frac{x}{2}$$

$$\Delta y = \frac{2F}{4EJ} \int_0^{l/2} x^2 dx = \frac{Fl^3}{48EJ}$$

Závislost síly na průhybu:

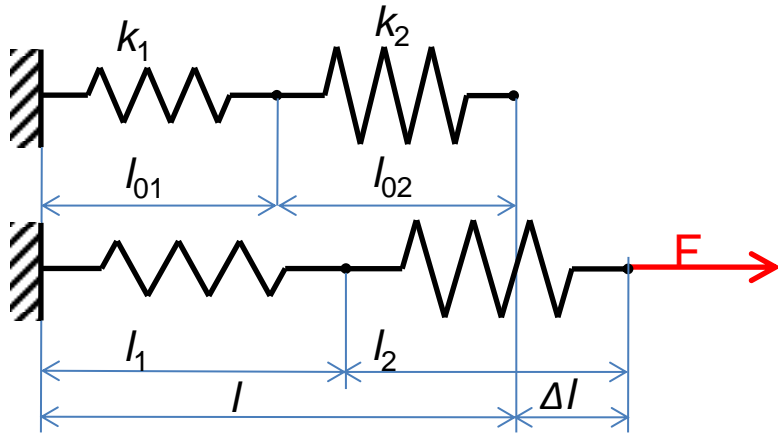
$$F = \frac{48EJ}{l^3} \Delta y$$

Ohybová tuhost [k]=N.m⁻¹

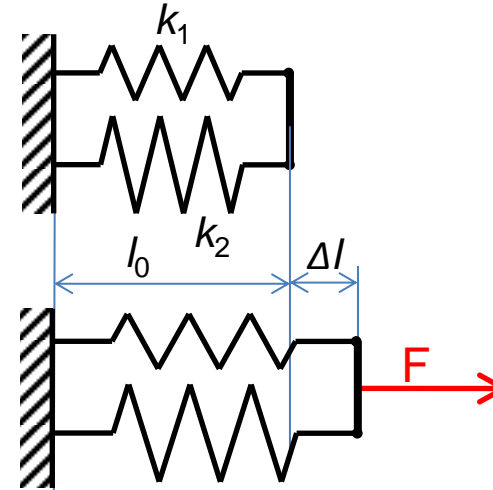
$$k = \frac{48EJ}{l^3}$$

ŘAZENÍ PRUŽIN

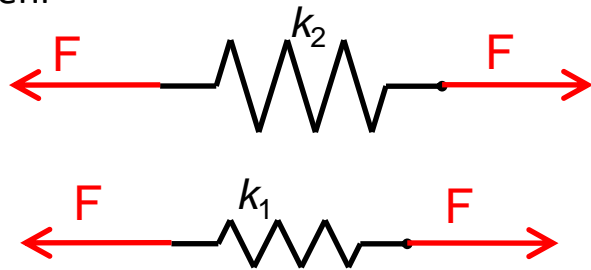
Sériové řazení

Paralelní řazení

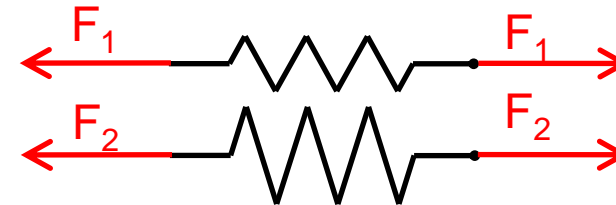

uvolnění

$$\Delta l_2 = \frac{F}{k_2}$$

$$\Delta l_1 = \frac{F}{k_1}$$

$$\Delta l = \Delta l_1 + \Delta l_2 = \frac{F}{k_1} + \frac{F}{k_2} = F \left(\frac{1}{k_1} + \frac{1}{k_2} \right)$$

$$\Delta l = \frac{F}{k}$$

$$\frac{1}{k} = \frac{1}{k_1} + \frac{1}{k_2}$$

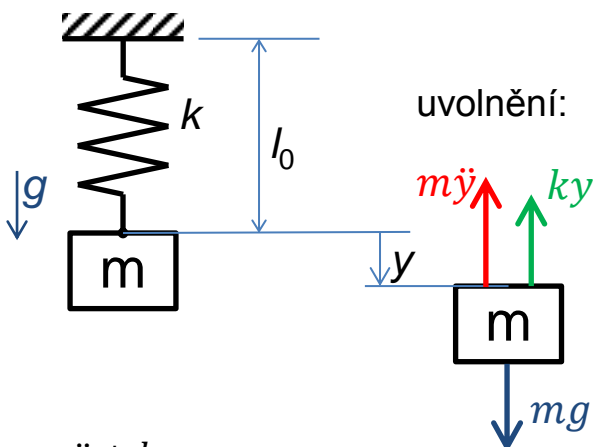
$$\Delta l = \Delta l_1 = \Delta l_2$$

$$F = F_1 + F_2 = k_1 \Delta l_1 + k_2 \Delta l_2 = (k_1 + k_2) \Delta l$$

$$F = k \Delta l$$

$$k = k_1 + k_2$$

VOLNÉ KMITÁNÍ NETLUMENÉ

uvolnění:

Dáno:

$$m = 1 \text{ kg}$$

$$k = 100 \text{ N/m}$$

$$g = 10 \text{ m/s}^2$$

$$y(0) = 0$$

$$\dot{y}(0) = 0$$

Určete:

Průběh polohy hmoty m
v čase

$$m\ddot{y} + ky = mg$$

$$\ddot{y} + \frac{k}{m}y = g$$

Obecné řešení diferenciální rovnice: $y(t) = y_H(t) + y_P(t)$

Homogenní řešení pomocí charakteristické rovnice:

$$\lambda^2 + \frac{k}{m} = 0 \Rightarrow \lambda_{1,2} = \pm \sqrt{-\frac{k}{m}} = \pm i \sqrt{\frac{k}{m}} = \pm i\Omega$$

$$\Omega = \sqrt{\frac{k}{m}} \dots \text{vlastní frekvence netlumených kmitů } ([\Omega] = \text{rad/s})$$

Fundamentální systém:

$$y_H = C_1 e^{\lambda_1 t} + C_2 e^{\lambda_2 t} = C_1 e^{i\Omega t} + C_2 e^{-i\Omega t}$$

$$e^{i\varphi} = \cos \varphi + i \sin \varphi$$

$$y_H = (C_1 + C_2) \cos \Omega t + i(C_1 - C_2) \sin \Omega t$$

$$y_H = A \cos \Omega t + B \sin \Omega t = C \sin(\Omega t + \varphi_0)$$

Partikulární řešení:

$$\text{Odhad: } y_P = C_3$$

$$\dot{y}_P = 0 \quad \ddot{y}_P = 0$$

Dosazení do diferenciální rovnice:

$$0 + \frac{k}{m} C_3 = g$$

$$C_3 = \frac{mg}{k} = y_{st}$$

Celkové řešení:

$$y = y_H + y_P$$

$$y(t) = A \cos \Omega t + B \sin \Omega t + \frac{mg}{k}$$

Konstanty A, B z počátečních podmínek:

$$y(0) = 0 \quad \dot{y}(0) = 0$$

$$y(0) = 0 = A + 0 + \frac{mg}{k}$$

$$\dot{y}(t) = -A\Omega \sin \Omega t + B\Omega \cos \Omega t$$

$$\dot{y}(0) = 0 = B\Omega$$

$$A = -\frac{mg}{k} \quad B = 0$$

$$y(t) = -\frac{mg}{k} \cos \Omega t + \frac{mg}{k}$$

$$y(t) = -0.1 \cos 10t + 0.1 = 0.1(1 - \cos 10t)$$